

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Назва навчальної дисципліни: Переклад і міжкультурна комунікація

2. Вид навчальної дисципліни: за вибором

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий, доктор філософії) рівень

4. Галузь знань: В – Культура, мистецтво, гуманітарні науки

5. Спеціальність: В11 Філологія

6. Мета навчальної дисципліни Метою викладання навчальної дисципліни «Переклад і міжкультурна комунікація» є створити теоретичну базу, необхідну для успішного формування та подальшого розвитку навичок здійснення міжмовної та міжкультурної посередницької діяльності.

7. Завдання навчальної дисципліни: - підготувати здобувачів до самостійної розробки окремих питань міжкультурної комунікації та ведення науково-дослідницької роботи;

- ознайомити здобувачів з історією, поточним станом та перспективами розвитку теорії міжкультурної комунікації;

- дослідити ідеологічний аспект міжкультурної комунікації;

- ознайомити здобувачів з роллю, місцем перекладу як виду та форми міжкультурної комунікації в умовах постійного зростання контактів між різними культурами;

- ознайомити здобувачів з проблемами на шляху здійснення успішної міжкультурної комунікації та способами подолання комунікативних бар'єрів.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Історія формування теорії міжкультурної комунікації як наукової дисципліни та її головні поняття

Тема 2. Поведінковий аспект міжкультурної комунікації

Тема 3. Поняття культури. Культурні цінності та культурні норми

Тема 4. Ідеологічний аспект міжкультурної комунікації й перекладу

Тема 5. Міжкультурний характер «культурного повороту» в перекладі та перекладознавстві

Тема 6. Мова і культура: теорія мовної відносності та концепція неперекладності

Тема 7. Неогумбольдтіанство: американський та європейський вектори

9. Пререквізити: блок дисциплін перекладознавчого спрямування (вступ до перекладознавства, актуальні проблеми теорії та практики перекладу, історія перекладу), теорія міжкультурної комунікації / теорія мовної комунікації, блок дисциплін порівняльного спрямування (лексикологія з порівняльним компонентом, граматики з порівняльним компонентом, стилістика з порівняльним компонентом), література країни, мова якої вивчається, сучасні концепції в галузі мовознавства, літературознавства, перекладознавства, парадигми сучасної філології: лінгвістичні, літературознавчі та перекладознавчі підходи.

10. Очікувані результати навчання

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей, визначених стандартом вищої освіти:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Навички використання традиційних і новітніх інформаційних і комунікаційних технологій для збору, критичного узагальнення, аналізу і синтезу матеріалу дослідження та оприлюднення його результатів.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), ставити і вирішувати дослідницькі і практичні завдання, розробляти шляхи їх розв'язання, проводити самостійні ґрунтовні дослідження на сучасному рівні та втілювати їх у практику.

ЗК 8. Здатність до критичної самооцінки, безперервного навчання протягом життя в обраній професійній сфері та суміжних галузях знань, до продовження наукових досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Фахові компетентності:

ФК 1. Розуміння провідних методологічних напрямів, взаємозв'язків між ними, уміння аргументовано обирати, опрацьовувати, систематизувати та критично узагальнювати теоретичні джерела власного наукового дослідження.

ФК 3. Здатність генерувати наукову проблему, формулювати робочу гіпотезу дослідження, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань, у т.ч. на принципах міждисциплінарних досліджень.

ФК 4. Здатність вирішувати генеровану наукову проблему, створювати доказові теоретичні моделі досліджуваних феноменів, застосовувати новітні інструменти, методи й методики аналізу, залучати дані міждисциплінарних студій, зокрема, в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

ФК 6. Ґрунтовне осягнення, збереження, творчий розвиток і популяризація основних досягнень науковців-філологів України та Харкова, зокрема, у сфері германістики, зарубіжної літератури, перекладознавства.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання:**

ПРН1. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, на засадах

вільного і критичного мислення розуміти теоретичні й практичні проблеми, виокремлювати наукові лакуни та бачити перспективи їх дослідження.

ПРН2. Знати науковий доробок учених України і харківської лінгвістичної школи, вміти цінувати, зберігати, поширювати їх надбання і творчо застосовувати у власних розвідках.

ПРН3 Уміти формулювати робочі гіпотези щодо поглиблення й розширення наукових досліджень, генерувати й обґрунтовувати власну наукову концепцію, здійснювати оригінальні і нестандартні підходи у науковій, освітній, професійній, соціально-культурній діяльності.

ПРН4. Обирати адекватну методологію дослідження в обраній сфері германістики, літературознавства, перекладознавства,, володіти методами збору і аналізу даних і пропонувати послідовні кроки їх вивчення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує запровадження інноваційних підходів та прогнозування.

11. Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин)

Денна форма навчання: лекції – 14 годин, практичні заняття – 4 години, самостійна робота – 72 години.

12. Форма контролю: залік

13. Інформація про викладача: доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Олександр РЕБРІЙ

o.v.rebrii@karazin.ua